

HAYAT, ŞAHİS SİGORTA PRİMLERİNE İLİŞKİN VERGİ İNDİRİMİ REHBERİ

1 Gelir Vergisi Matrahından İndirim Konusu Yapılabilecek Sigorta Primleri ve İndirim Oranları Nelerdir?

- ✚ Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si,
- ✚ Ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primlerinin %100'ü, gelir vergisi matrahından indirim konusu yapılabilir.

2 Hayat/Şahıs Sigorta Primlerinin Gelir Vergisi Matrahından İndirilebilmesinin Şartları Nelerdir?

Sigorta primlerinin indirilebilmesi için:

- ✚ Beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmaması,
- ✚ Sigortanın Türkiye'de yerleşik ve merkezinin Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması,
- ✚ Prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması,
- ✚ Mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocukları için yapılması gerekmektedir.

“Çocuk” veya **“küçük çocuk”** tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (*nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil*) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, “eş” tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri

3 Sigorta Primleri Gelir Vergisi Matrahının Tespitinde İndirime Nasıl Konu Edilebilir?

- ✚ Sigorta primlerinin; mükellefin kendisine, eşine ve küçük çocuklarına ait olması gerekmektedir.
- ✚ Eşlerin ve çocukların da ayrı gelir vergisi beyannamesi vermesi durumunda, eşlerin ve çocukların her biri beyan ettikleri gelirin %15'i ve asgari ücretin yıllık tutarı ile sınırlı olarak sigorta primlerini kendi verecekleri beyannameleri üzerinden indirim konusu edebileceklerdir.
- ✚ İndirime konu birden fazla hayat/şahıs sigorta prim ödemesinin aynı takvim yılı içerisinde birlikte yapılması durumunda, prim ödemelerinin toplam tutarının beyan edilen gelirin %15'i ve asgari ücretin yıllık tutarı ile sınırlı olan kısmı, diğer şartların da sağlanması koşuluyla gelir vergisi beyannamesi üzerinden indirim konusu edilebilecektir.
- ✚ İndirilemeyen kısım gelecek yıla devredilemez.

Konut, taşıt ve tüketici gibi kredilerin kullanımı sırasında bu kredilere bağlı olarak ilgili bankalarca yapılan hayat sigortası poliçelerine ilişkin ödenen primler, indirim olarak dikkate alınabilecektir.

4 Ücret Geliri Elde Edenlerde Hayat/Şahıs Sigorta Prim Ödemelerinin Gelir Vergisi Matrahından İndirilmesinin Kapsamı Nedir?

- ✚ Gelir Vergisi Kanununa göre vergiye tabi ücret matrahının tespitinde, şahıs sigortaları için ödenen primlerin elde edilen ücretin %15'ine kadar olan kısmı ücret matrahının tespitinde indirilebilecektir.
- ✚ İndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını (2024 takvim yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan 240.030,00TL'yi) aşamaz.
- ✚ Yıl içinde asgari ücret tutarında meydana gelebilecek değişiklikler, indirim yapılacak tutarların hesabında dikkate alınır.
- ✚ İndirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde esas alınacak ücret, işveren tarafından çalışana hizmeti karşılığında ödenen **aylık temel ücret, prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi vergiye tabi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı** olacaktır.
- ✚ Vergiye tabi ücret matrahının tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri, sigortanın Türkiye'de yerleşik ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla;
 - a) Ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı **hayat sigortası poliçeleri için** hizmet erbabı tarafından **ödenen primlerin %50'si**,
 - b) Ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs **sigorta poliçeleri için** hizmet erbabı tarafından **ödenen primlerin %100'ü** indirilebilir.

5 İşverenler Tarafından Çalışanları İçin Yapılan Şahıs Sigorta Primleri, Çalışanın Gelir Vergisi Matrahından İndirim Konusu Yapılabilir mi?

- ✚ Sigortanın Türkiye'de yerleşik ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla, söz konusu primler ücretin safi tutarının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.
- ✚ İndirim konusu yapılacak primlerin toplamının, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını (2024 takvim yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan 240.030,00TL'yi) aşmaması gerekmektedir.

6 Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları İndirim Konusu Yapılabilir mi?
İşveren ya da ücretli tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, vergiye tabi ücret matrahının tespitinde hiçbir surette indirim konusu yapılamaz.

7 İşverenler Tarafından Ücretliler Adına Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları Ticari Kazancın Tespitinde İndirim Konusu Yapılabilir mi?

- ✚ Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendine göre, işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirilebilmektedir.
- ✚ Bu kapsamda indirim konusu yapılabilecek tutarın toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır.
- ✚ Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse indirim konusu yapılacak şahıs sigortaları prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını (2024 takvim yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan 240.030,00TL 'yi) aşamayacaktır.

8 İşverenler Tarafından Çalışanları İçin Yapılan Şahıs Sigorta Primleri Ticari ve Mesleki Kazançtan İndirim Konusu Yapılabilir mi?

İşverenler tarafından çalışanları adına ödenen hayat/şahıs sigorta primleri, işle ilgili olarak ticari ve mesleki kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen ücret kapsamında olduğundan, Gelir Vergisi Kanununun 40 ve 68 inci maddeleri çerçevesinde ticari ve mesleki kazanç kapsamında indirim konusu yapılabilir.

9 Sigorta Primleri Hangi Dönemde İndirim Konusu Yapılır?

Sigorta primlerinin vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, gelirin elde edildiği dönem ile ilişkili olması ve bu dönem sonuna kadar ödenmiş olması gerekmektedir.

- ✚ Sigorta primleri, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla belirlenebilmekte ve ödenmektedir.
- ✚ Aylık bazda yapılacak indirimde, primin peşin ödenmesi veya taksit dönemlerinin bir aydan daha uzun belirlenmesi halinde, prim tutarı ilgili olduğu aylar dikkate alınarak ödenmiş olması şartıyla indirim konusu yapılacaktır.
- ✚ Oransal sınırlar (ücretin %15'i gibi) çerçevesinde kalsa dahi daha sonraki aylara ilişkin peşin olarak ödenen tutarların ödendiği ayda indirim konusu yapılması mümkün değildir.

- ✚ Yıllık bazda yapılacak indirimde de sadece gelirin ilgili olduğu yıla ilişkin prim tutarı indirim konusu yapılacaktır.
- ✚ Örneğin, 1 Temmuz 2024 tarihinden başlamak üzere bir yıllık yapılan ve bedeli peşin olarak ödenen sağlık sigortası priminin altı aylık kısmının 2024 yılına, diğer altı aylık kısmının da 2025 yılına ilişkin beyannamede indirim konusu yapılması gerekir.

10 Sigorta Primlerinin Toplu (Defaten) Ödenmesi Durumunda İndirim Nasıl Uygulanır?

Sigorta priminin toplu olarak ödenmesi halinde söz konusu primlere ait ödeme belgesinin işverene ibraz edilmesi şartıyla, ibraz edilen ay da dâhil olmak üzere kalan ay sayısı toplamına bölünerek hesaplanan aylık prim tutarının, her aya ilişkin indirilebilecek azami tutarı ve yıllık asgari ücret tutarını geçmemek kaydıyla ücret matrahından indirim konusu yapılması mümkündür.